

Duurzaamheids magazine

Januari 2026

Duurzaam Dongen, dat doen we samen!

Duurzaamheid... je hoort het overal. Maar waarom eigenlijk? Het wordt steeds duidelijker dat we anders met onze wereld moeten omgaan. We merken het allemaal: zomers worden heter en droger, buien steeds heviger. Dat is geen toeval - het klimaat verandert. Daarom is het belangrijk dat we nú actie ondernemen. De gemeente Dongen wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Dat klinkt misschien ver weg, maar wat we vandaag doen, telt echt mee.

Wat bedoelen we eigenlijk met duurzaam?

Simpel gezegd: goed zorgen voor wereld van nu, zodat we in de toekomst ook fijn kunnen leven. Duurzaamheid gaat over slim omgaan met energie, water en grondstoffen, zonder de aarde uit te putten. Het gaat erom dat we Dongen schoon, groen en leefbaar houden voor onszelf en voor de generaties na ons.

Overstappen op schone energie

We zijn bezig met de energietransitie. Dat is de overstap van vervuilende energie naar schone energie. We moeten minder energie verbruiken en zelf stroom opwekken uit zon en wind. En stap voor stap minder afhankelijk worden van aardgas. Als we minder CO₂ uitstoten betekent dat minder schade aan onze planeet - en daar worden we allemaal beter van.

Meer groen, minder steen

We krijgen vaker te maken met extreme hitte, droogte of juist flinke regenbuien. Daarom maken we Dongen groener en waterbestendiger. Meer bomen en planten zorgen voor verkoeling, nemen water op en maken de buurt mooier. Een tegel eruit, een plant erin... het helpt echt.

Gezond samenleven

Duurzaam leven gaat niet alleen over energie en klimaat. Het betekent ook lekker buiten kunnen zijn en wonen in een buurt waar je je goed voelt. Schone lucht, minder afval, meer hergebruik, gezond eten en ruimte om elkaar te ontmoeten - dat maakt Dongen een plek waar iedereen prettig kan leven.

Ook jij kunt helpen!

De gemeente doet veel, maar we kunnen het niet alleen. Door kleine dingen te doen, zoals afval scheiden, energie besparen of vaker de fiets te pakken, maken we samen al een groot verschil. In dit magazine lees je hoe je zelf stappen kunt zetten, klein of groot. En hoe de gemeente je hierbij kan helpen. Zo zorgen we er samen voor dat Dongen een fijne, gezonde plek blijft, nu en in de toekomst. ■

VOOR MEER INFORMATIE

Ga naar www.duurzaamdongen.nl of naar onze socials

Van isoleren tot vergroenen

WE DOEN HET SAMEN

Dongen is in beweging. Steeds meer inwoners, vrijwilligers, verenigingen en ondernemers werken met hart en ziel aan een groenere en gezondere gemeente. Dat maakt ons trots. Want verduurzamen begint misschien bij één persoon of één idee, het wordt pas krachtig als we het samen doen.

We zien mooie voorbeelden om ons heen. Inwoners die hun huizen stap voor stap energiezuiniger maken. Vrijwilligers die samen nieuwe groene plekken aanleggen in onze kernen, zoals een voedselbos of een nieuw stuk natuur. En talloze kleine initiatieven die de leefomgeving mooier en gezonder maken. Dongen laat keer op keer zien hoe sterk de kracht van de gemeenschap is.

Als gemeente willen we daarin niet achterblijven. We werken aan duurzamere verlichting, meer biodiversiteit in de openbare ruimte en een groenere omgeving. We maken bewuste keuzes in ons wagenpark en onze infrastructuur. Soms kost dat meer geld. Maar wat goed is voor onze planeet én voor de generaties na ons, is elke euro waard. We helpen inwoners die zelf stappen willen zetten met subsidies, leningen en praktische tips. René: 'Dankzij onze isolatiesubsidie wordt verduurzamen voor steeds meer mensen haalbaar. Het is geweldig om te zien dat zoveel huishoudens deze kans grijpen – een mooie stap richting een duurzamere toekomst.'

We zijn trots op wat al is bereikt, maar we zijn er nog lang niet. De opgave is groot en belangrijk. Van isoleren tot vergroenen, van beter omgaan met water tot schone energie: we hebben iedereen heel hard nodig. Wat je ook doet, hoe klein ook – een geveltuin, een boom in de tuin, een paar tegels eruit – alles telt. Annemarie: 'Duurzaamheid is niet alleen noodzakelijk, het is ook leuk, verbindend en waardevol. Het maakt onze huizen comfortabeler, onze energierekening lager en ons dorp mooier en leefbaarder. En soms geeft het gewoon een goed gevoel om te helpen en je steentje bij te dragen.'

Laten we daarom blijven samenwerken. Blijf meedoen, blijf meedenken, blijf inspireren. Samen maken we Dongen nóg fijner om te wonen. En hoe meer mensen aansluiten, hoe groter het verschil dat we met elkaar maken.

We zijn al goed onderweg.

Wethouders René Jansen en Annemarie van Eenennaam

René Jansen en Annemarie van Eenennaam

Colofon

Uitgever

Duurzaamheidsmagazine is een uitgave van de gemeente Dongen.

Redactie

Cathelijne Scheepers, Liselotte Heesters, Liesbeth van der Kuijlen

Fotografie

Stijn Rompa, Hans Morren, Pix4profs, Myrthe Lucas-van Alphen, Cathelijne Scheepers

Lay-out & vormgeving

Ontwerp van de Buren

Met dank aan

Anton Smulders, de heer en mevrouw De Jong, Hens Koreman, Theo en Simone Dankers, Peter van Laarhoven, Maikel van Gestel

Met hulp van de gemeente een warmer huis

Als gemeente willen we onze inwoners helpen om comfortabeler en energiezuiniger te wonen. Het is niet altijd makkelijk om te beslissen wanneer je iets aan je huis laat doen. We begrijpen dat je twijfels kunt hebben over kosten, leeftijd en of het wel nut heeft. Juist daarom bieden we isolatiesubsidie aan. Om drempels weg te nemen en mensen te helpen stappen te zetten die anders misschien niet kunnen. Het verhaal van meneer en mevrouw De Jong laat zien wat zo'n steuntje in de rug kan betekenen.

'Op onze leeftijd nog isoleren? We zijn blij dat we het gedaan hebben'

Ook op 83- en 85-jarige leeftijd kun je nog profiteren van isolatie. Dat merkten meneer en mevrouw De Jong toen zij gebruik maakten van de isolatiesubsidie. Meneer De Jong vertelt: 'Eigenlijk wilden we niets meer aan het huis doen. Want hoelang wonen we hier nog? Verdienen we dat nog terug?' Maar toen de gemeente met een subsidie kwam, besloten ze toch een aanvraag te doen. En daar zijn ze nu blij mee.

Met de subsidie konden ze in de keuken twee grote ramen en een deur vervangen die nog enkel glas hadden. Zij merken duidelijk verschil: 'Als 's avonds de verwarming omlaag gaat, zakt de temperatuur veel minder snel. En er is geen tocht meer bij het raam. Het voelt gewoon veel comfortabeler.'

Zonder de subsidie was de aanpassing te duur geweest en hadden ze het niet gedaan. Maar nu kwamen ze goed uit. Isoleren is op elke leeftijd de moeite waard. Met subsidie wordt het verduurzamen van je huis betaalbaar en het levert meteen meer comfort op. Een mooie kans voor iedereen die twijfelt. ■

Win een kluscadeaukaart

Het verhaal van meneer en mevrouw De Jong laat zien hoe belangrijk het is om inwoners te ondersteunen bij verduurzaming. Zij hebben gebruik kunnen maken van de isolatieactie die in van oktober 2024 tot en met 2025 liep. Hierbij konden huiseigenaren onder bepaalde voorwaarden gebruik maken van een subsidie. De actie was een groot succes. Ruim 400 huishoudens hebben met financiële steun hun daken, muren of vloeren geïsoleerd of glas vervangen.

Wij horen graag wat jij belangrijk vindt

Dit jaar komt opnieuw een subsidieregeling voor isolatie waar inwoners gebruik van kunnen maken. En ook voor 2026 willen we een nieuwe actie bedenken om inwoners te helpen. We vinden het belangrijk dat die actie aansluit bij jouw wensen. We horen daarom graag wat je van de vorige actie vond en wat je graag ziet in een nieuwe actie.

Maak kans op een kluscadeaukaart

Wil jij je woning verduurzamen, maar weet je niet precies hoe? Of heb je al stappen gezet en wil je je ervaring delen? Laat het ons weten. We nodigen iedereen uit om een korte enquête in te vullen over het verduurzamen van je woning. Ook als je niet wist dat er vorig jaar een isolatieactie liep, kun je meedoen met de enquête.

Het invullen kost ongeveer 10 minuten. Onder de reacties worden drie kluscadeaukaarten verloot ter waarde van €25.

Je kunt de vragen invullen via deze link: dongen.nl/isolatiesubsidie of scan de QR code. ■

Comfortabel wonen? De energiecoach helpt

Wil je een goede start maken met het isoleren en verduurzamen van je huis? Dan is het een goed idee om een energiecoach uit te nodigen. Die kijkt met jou alle plaatsen in je huis waar verbetering mogelijk is. Hij weet als geen ander welke maatregelen bestaan en welke het beste passen bij jouw situatie. Wij wilden eens kijken hoe zo'n huisbezoek verloopt, dus gingen we een ochtend mee met Hens. We hebben hem meteen gevraagd waarom hij energiecoach is geworden.

Energiecoach Hens in gesprek met meneer Smulders

In gesprek met energiecoach Hens

Toen Hens in 2017 het huis van zijn ouders overnam, stond hij voor een flinke klus. De woning uit de jaren vijftig was nauwelijks geïsoleerd. 'Wij hebben het huis helemaal gestript,' vertelt hij. 'Nieuwe isolatie, vloerverwarming, een warmtepomp - alles erop en eraan. We zijn volledig van het gas af. Dat vond ik zo leuk om te doen dat ik daar ook andere mensen bij wilde helpen.' Hens volgde een opleiding tot energiecoach bij Energie Dongen en is sinds 2019 actief. Inmiddels zijn in de gemeente Dongen al zo'n 1000 huisbezoeken gedaan.

Van hoge energierekening tot slimme tips

'De vragen die ik krijg zijn heel verschillend. Soms vinden mensen hun energierekening te hoog, soms willen ze weten hoe subsidies werken. Wat de vraag ook is, vaak kunnen we echt iets verbeteren.' Tijdens een huisbezoek kijkt Hens altijd naar het geheel. 'We beginnen met de energie die je niet hoeft te gebruiken. Dat is pure winst. Daarna kijken we naar wat duurzaam kan.'

Kleine stappen maken groot verschil

Niet iedereen kan grote maatregelen nemen, maar kleine aanpassingen helpen ook.

'De thermostaat een graad lager, deuren dicht, apparaten uit - het lijkt weinig, maar het telt echt op'. Veel mensen denken dat verduurzamen duur of ingewikkeld is. Maar een verbetering loont altijd. Is het niet in geld, dan wel in comfort of de waarde van je woning.'

Onafhankelijk en dichtbij

De energiecoaches van Energie Dongen zijn goed opgeleid, onafhankelijk en komen gratis bij je langs. 'We adviseren over mogelijkheden, niet over specifieke merken of bedrijven,' zegt Hens. 'En we kijken goed naar de specialistische kennis die elke

energiecoach heeft, zodat we de juiste hulp kunnen bieden. We krijgen ook regelmatig verdiepingscursussen. Zo kunnen we steeds de goede antwoorden blijven geven.'

Een laatste tip van Hens

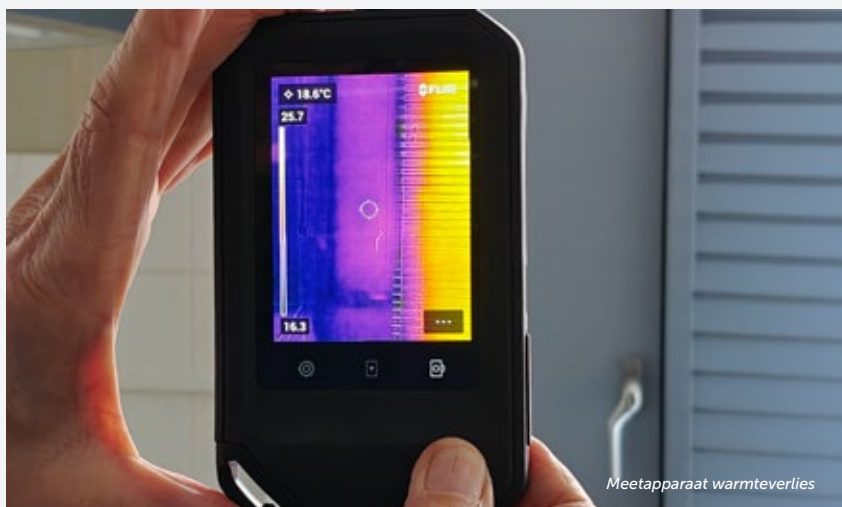
'Denk niet: het is te duur of te ingewikkeld. Vraag gewoon eens een energiecoach bij je langs. Er is altijd wel iets dat je kunt doen. Vaak meer dan je denkt.' ■

Hoe verloopt een huisbezoek?

Als je een energiecoach uitnodigt voor een adviesgesprek bij jou thuis, krijg je vooraf een zogenaamd HOOM-dossier. Dit is een online vragenlijst waarin je informatie geeft over je huis, je energieverbruik en de maatregelen die je al hebt genomen. De antwoorden vormen de basis voor het adviesgesprek.

Tijdens het bezoek start je met een kort gesprek waarin je jouw specifieke vragen toelicht. Daarna lopen jullie samen door de woning. De energiecoach doet metingen, kijkt waar tocht ontstaat en waar warmte verloren gaat. Hij beoordeelt de bestaande isolatie, de manier van verwarmen en de apparaten in je huis. Je krijgt direct tips over kleine verbeteringen die je eenvoudig en snel door kunt voeren.

Meetapparaat warmteverlies

Na het rondje door de woning vertelt de energiecoach welke maatregelen voor jouw situatie het meest zinvol zijn. Kort na het bezoek ontvang je een verslag

met een uitgebreid advies. Je kunt dan zelf bepalen welke aanbevelingen je wilt uitvoeren en wanneer. ■

Wil je meer weten over energie besparen of een energiecoach aanvragen?

Ga naar energiesdongen.nl of loop binnen bij het lokale energieloket. Daarvoor kun je op dinsdag- en donderdagochtend van 9.00 tot 12.00 uur terecht bij de Cammeleur op de 1e verdieping. Elke eerste donderdag van de maand zijn twee energiecoaches aanwezig om je vragen te beantwoorden. Je vindt ze van 10.00 tot 12.00 uur bij het informatiepunt in de centrale hal van de Cammeleur. ■

Slim besparen? Begin klein

Wil je energie besparen? Daarvoor hoef je echt niet meteen groots te verbouwen. Met een paar eenvoudige aanpassingen merk je vaak al snel verschil. En het mooie is: veel kun je gewoon zelf doen.

Kleine isolatiemaatregelen die veel opleveren

Warmte verliezen is zonde. Gelukkig kun je met simpele middelen veel voorkomen.

Tochtstrips

Tocht langs ramen en deuren kost ongemerkt veel warmte. Met tochtstrips of een borstel onder de deur blijft de kou buiten en voelt je huis meteen aangenamer.

Radiatorfolie

Plak radiatorfolie achter je radiatoren. De warmte straalt dan je kamer in, in plaats van in de muur te verdwijnen.

Leidingen isoleren

Wikkel isolatiemateriaal om de leidingen van je cv of warmwaterleiding. Zo gaat er onderweg minder warmte verloren.

Gordijnen

Gebruik je gordijnen slim. Sluit ze als het donker wordt, dat houdt warmte vast. En doe ze overdag open, zodat de zon gratis kan meehelpen om je huis op te warmen.

Brievenbusborstel

Ook via de brievenbus komt veel tocht naar binnen. Een brievenbusborstel is zo geplaatst en scheelt meteen.

Snelle tips om energie te besparen

Je hebt naast isolatie nog andere makkelijke manieren om energie te besparen in en om het huis.

Thermostaat

Zet de thermostaat één graad lager. Je merkt het nauwelijks, maar het scheelt echt tientallen euro's per jaar.

Douchen

Douche korter. Vijf minuten is meestal genoeg om lekker op te frissen. Toch liever iets langer douchen? Plaats dan een waterbesparende douchekop, dat scheelt ook energie.

Ledlampen

Gebruik ledlampen. Ze zijn zuinig en gaan jaren mee.

Apparaten uitschakelen

Zet apparaten écht uit. Trek stekkers uit het stopcontact of gebruik een stekkerdoos met schakelaar.

Wassen

Was op 30 graden. Je was wordt nog steeds schoon, maar het kost minder energie.

Deuren sluiten

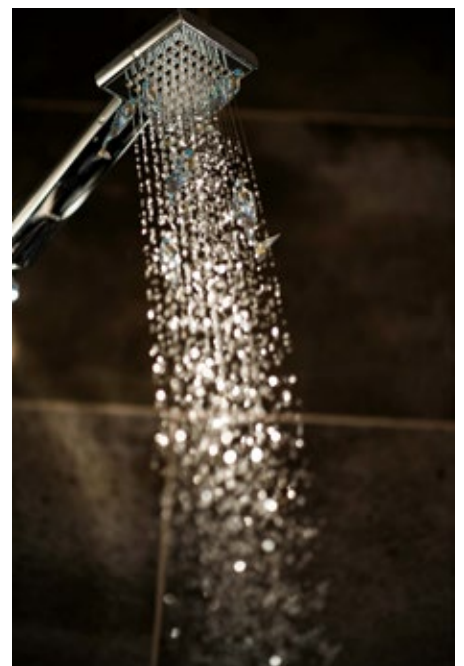
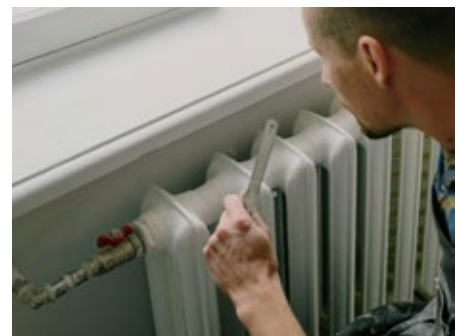
Sluit deuren van kamers die je niet gebruikt. Zo hoef je minder te verwarmen.

Kleine stappen, groot verschil

Je hebt deze tips vast al vaker gehoord. Maar pas je ze ook toe? Elke kleine maatregel helpt. En de meeste zijn heel eenvoudig te doen. Misschien lijkt het weinig, maar als iedereen een beetje doet, maken we samen een groot verschil.

Dus begin vandaag! Plak een tochtstrip, draai de verwarming een graadje lager of stap een minuut eerder onder je douche vandaan. Zo maak jij jouw huis stap voor stap energiezuiniger en klaar voor de toekomst. Kleine moeite, een warm huis én een lagere energierekening. ■

Isolatiesubsidie: verbeter je huis, bespaar energie

Een goed geïsoleerd huis is comfortabeler, energiezuiniger én beter voor het milieu. Daarom biedt de gemeente Dongen huiseigenaren een vergoeding tot €1.500 voor isolatie van hun woning. De regeling is eind november opnieuw geopend dankzij extra vrijgemaakt budget.

Als je in aanmerking komt voor de subsidie heb je in september 2025 al een brief met woningcode ontvangen. Daarmee kun je direct subsidie aanvragen bij het Regionaal Energieloket via de link in de brief. De subsidie is bedoeld voor eigenaar-bewoners van een koopwoning met een WOZ-waarde (peildatum 1 januari 2024) tot €477.000 en energielabel D t/m G (of vergelijkbare isolatiestatus).

Je kunt subsidie aanvragen voor isolatie van je spouwmuur, vloer, dak of gevel en voor isolerend glas. De regeling loopt tot eind 2026, zolang er budget is. De subsidie geldt voor maatregelen die je vanaf 1 januari 2023 in je huis hebt toegepast. Bijkomende voorwaarde is dat de werkzaamheden uitgevoerd zijn door een bedrijf met het keurmerk natuurvriendelijk isoleren.

Ben je de brief kwijt of heb je vragen? Mail dan naar duurzaam@dongen.nl. ■

Grotere plannen, klein budget?

VERDUURZAAM JE HUIS MET DE VERZILVERLENING

Soms wil je net een stap verder gaan dan kleine maatregelen of isolatie alleen. Denk aan een warmtepomp, zonnepanelen of het volledig isoleren van je woning. Maar zo'n investering komt niet altijd op het juiste moment. Met de Verzilverlening kun je toch aan de slag. Je gebruikt dan een deel van de overwaarde van je woning, waarmee je je huis energiezuiniger en toekomstbestendig maakt. Je betaalt geen maandelijkse aflossing en de lening betaal je pas terug bij verkoop of overlijden. Zo houd je meer ruimte in je portemonnee, terwijl je huis alvast klaar is voor de toekomst.

De maatregelen die je ermee kan betalen

- Isolatie van dak, gevel, vloer of spouwmuur
- HR++ of triple glas
- Warmtepomp of warmtepompboiler
- Ventilatie met warmteterugwinning
- Lage-temperatuurverwarming
- Zonnepanelen (tot 75% van de lening) of een zonneboiler
- Groendak of het afkoppelen van regenwater

Voor wie is de Verzilverlening?

De regeling is bedoeld voor eigenaar-bewoners vanaf tien jaar vóór de AOW-leeftijd. Je kunt €2.500 tot €25.000 lenen, tot maximaal 80% van de woningwaarde. Zo kun je toch die extra stap zetten richting een comfortabel en duurzaam huis op een moment dat het jou uitkomt. ■

Kijk ook eens op duurzaamdongen.nl bij subsidies en leningen. Daar vind je alle financiële hulp die je kunt krijgen bij het verduurzamen van je huis.

Glas vervangen

Samen naar een duurzaam Dongen: *dit doet de gemeente*

Verduurzaming gemeentehuis

Onze gebouwen worden stap voor stap energiezuinig. In het gemeentehuis zijn flinke verbeteringen doorgevoerd. Ons doel: in 2030 volledig energieneutraal met energielabel A.

Soorten- managementplan

Door dak- en muurisolatie verdwijnen verblijfplaatsen van beschermde dieren. Daarom maken we een plan om hen te beschermen.

Biodiversiteit in de bebouwde kom

We maaien minder en geven bloemen en planten de ruimte. Zo krijgen bijen en vlinders meer plaats om te leven.

Sinusmaaien in de ecologische verbindingszone

Sinusmaaien betekent dat we in bochten maaien en op verschillende momenten. Zo blijven er altijd stukken hoog gras staan waar insecten kunnen leven en zich voortplanten.

Biodiversiteit buiten de bebouwde kom

Ook buiten de dorpen zorgen we voor meer natuur. We passen ecologisch berm- en slootbeheer toe.

Meer variatie in bomen

We planten verschillende boomsoorten door elkaar. Bomen zijn daardoor beter beschermd tegen ziekten, plagen en klimaatverandering.

Groen parkeren

We maken parkeerplekken groener. We gebruiken open, waterdoorlatende bestrating waar gras in groeit. Regenwater kan beter weg, het blijft koeler in de zomer en de straat oogt natuurlijker.

Duurzame onkruidbestrijding

We bestrijden onkruid met heet water in plaats van chemische middelen. We gebruiken daarvoor restwater van een houtdrooginstallatie uit de buurt. Het verwijdert onkruid tot aan de wortel en is veilig voor mens, dier en natuur. Zo blijven straten schoon op een milieuvriendelijke manier.

Betere groeiplaatsen voor bomen

We leggen ondergrondse groeiplaatsen aan die bomen de ruimte geven om gezond te groeien, zonder schade aan stoepen of wegen.

Openbare verlichting

Met duurzame LED-verlichting en slimme dimschema's besparen we energie. Een deel van de LED's zijn amberkleurig. Dat verstoort planten en dieren minder, vooral vleermuizen. De omgeving blijft verlicht en veilig en is tegelijk natuurvriendelijk.

Duurzame reconstructie

Als we straten en pleinen opnieuw inrichten, recycleren we materialen of passen we milieuvriendelijke materialen toe.

Een tuin vol leven

Theo en Simone Dankers

Afgelopen zomer namen we een kijkje in de tuin bij Theo en Simone. Zij hebben gebruik gemaakt van de klimaat-subsidie (zie pagina 15) om een grote wens waar te maken: een nieuw stuk natuur in eigen achtertuin.

In de Lage Ham in Dongen hebben Theo en Simone Dankers een bijzondere plek gemaakt. Waar eerst een weiland lag, bloeit nu een weelderige natuurtuin vol inheemse planten, struiken en bomen. Een groene oase waar vogels, bijen en vlinders zich thuis voelen. Ook egels en zelfs wilde konijnen vinden er hun plek. In twee jaar tijd is een nieuw stukje natuur ontstaan, dat groot verschil maakt voor de biodiversiteit.

Duurzaam omgaan met je leefomgeving

De passie voor natuur zit diep bij Theo: 'Mijn vader was boer en eigenlijk al biologisch boer. Hij stopte eind jaren '60 met bestrijdingsmiddelen en gebruikte weinig kunstmest. Hij voelde aan dat de bloemen en kruiden beter voor de koeien waren dan

het door kunstmest aangejaagd gras.' Duurzaam omgaan met je leefomgeving heeft Theo altijd belangrijk gevonden. Toen hij en Simone de kans kregen om een stuk grond achter hun huis te kopen, wisten ze ook meteen: 'We willen een natuurtuin.'

Wadi's en wandelpaden

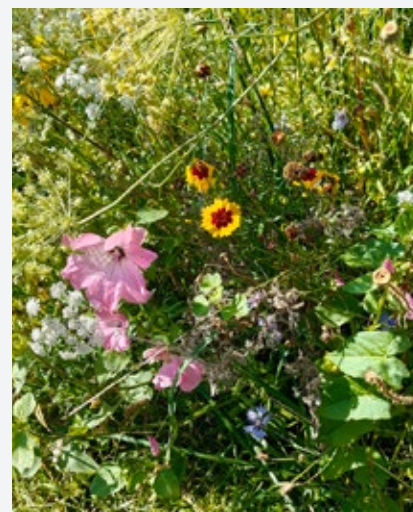
De tuin is smal en lang en overal waar je kijkt zie je groen. Middenin ligt een grote wadi, met daarin een extra verdiept stuk waar water in mag blijven staan. Zo ontstaat een kleine poel, waar weer andere planten groeien en kikkers kunnen leven. In de tuin slingert een pad van houtsnippers en in het hoge gras zijn wandelpaden gemaakt. Je ontdekt steeds een nieuw hoekje, een andere geur of een onverwachte vlinder.

Dode wilg; verblijf voor insecten

Dode boom kan decoratief zijn

Inheemse bloemen en kruiden

Brandnetels en dode bomen

De natuur mag grotendeels haar gang gaan. Toch stuurt Theo af en toe bij. 'Ik heb een hekel aan brandnetels, dus die trek ik uit de grond. En als de planten over het pad groeien, snoei ik ze terug.' Dode bomen laat hij juist staan: ze zijn mooi om te zien en belangrijk voor insecten die leven in dood hout. Een deel van de tuin is ingezaaid met wilde bloemen en kruiden. Daar wordt maar één keer per jaar gemaaid, zodat de bloemen vrij kunnen groeien en bloeien en de kans krijgen om zich te verspreiden.

Bron van rust

Met hun tuin laten Theo en Simone zien, dat je met vrij eenvoudige keuzes een groot verschil kan maken. Maar de tuin is meer dan een stukje natuur: 'De tuin is een bron van rust, een plek om te genieten en te ontdekken. Als ik in de tuin ga zitten, laat ik mijn telefoon vaak binnen. Dan ervaar ik het groen en leven om me heen veel bewuster.'

'De tuin is een bron van rust, een plek om te genieten en te ontdekken.'

Ook jij kunt verschil maken!

Niet iedereen heeft een stuk grond zoals Theo en Simone. Maar ook op kleine schaal kun je de natuur een handje helpen. Haal een paar tegels uit je terras, zaai wilde bloemen of zet een bak met kruiden op je balkon. Kleine stappen maken al een groot verschil voor de natuur én voor jezelf.

Wil je zelf aan de slag?

In dit magazine lees je welke (kleine) stappen jij kunt zetten in de tuin, op je balkon of in de straat. Samen maken we van Dongen een nog groenere gemeente. ■

Wat is een wadi?

Een wadi is een verlaging in je tuin die regenwater opvangt. Het water loopt in de wadi, verzamelt zich daar en kan dan rustig in de bodem zakken. Zo voorkom je wateroverlast in je tuin en vul je meteen het grondwater aan.

Dat is nuttig, want door klimaatveranderingen hebben we naast fikse regenbuien, ook droge periodes. Als het regent, verdwijnt het water meestal in het riool. Zonde, want tijdens droge periodes wil je juist dat regenwater in je tuin gebruiken. Een wadi met planten is dan een slimme oplossing. Alleen bij veel neerslag staat een wadi korte tijd vol water. Maar ook als de wadi

droog staat, is de grond vaak vochtiger dan in de rest van de tuin. Daardoor ontstaat een plek waar andere planten en diersoorten zich thuis voelen. Dat is goed voor de biodiversiteit.

Een wadi past in bijna elke tuin, groot of klein. Het hoeft niet ingewikkeld te zijn: een kleine kuil of verlaging in het gazon kan al genoeg zijn. Zet wat slimme beplanting in de wadi die tegen natte voeten kan zoals moerasplanten of wilde bloemen. Een wadi is dan niet alleen functioneel, maar ook een prachtig onderdeel van je tuin. ■

Mannen met een missie

De gemeente Dongen werkt hard aan een groenere leefomgeving. Het echte verschil wordt gemaakt door de mensen die elke dag buiten aan de slag zijn. Twee van hen, Maikel en Peter, vertellen hoe zij stap voor stap zorgen voor meer natuur, gezonde bomen en een levende bodem. Hun missie: Dongen groener en duurzamer maken, het liefst samen met de inwoners.

Niet zo netjes is juist beter

Maikel en Peter werken bij de buitendienst. Maikel in wijkteam Oud Dongen en West 1, Peter in de bomenploeg. Samen met hun teams onderhouden ze dagelijks de bomen en het groen in de wijken. Dat doen ze net even anders dan vroeger: minder netjes, maar veel beter voor de natuur. 'Vroeger moest alles strak en schoon zijn,' vertelt

Maikel. 'Poetsen, harken, al het blad weg. Dat is niet meer van deze tijd.' Peter vult aan: 'Blad is juist voeding voor de bodem. Veeg het in je borders, dat is goed voor je tuin.'

Gezonde bodem, gezonde bomen

De mannen werken steeds natuurlijker. 'We versnipperen gevallen blad met een mulchmachine,' legt Peter uit. 'We laten het liggen, hoeven het niet af te voeren en het gras groeit er gewoon doorheen. Dat scheelt kosten en het is veel beter voor de grond. Het blad verteert en zorgt ervoor dat de bodem beter water vasthoudt en meer bodemleven heeft. Dat zorgt voor gezonde bomen, die daardoor meer fijnstof afvangen en beter CO₂ omzetten in zuurstof.'

Minder schoffelen

'Waar we eerst altijd de boomspiegels schoffelden, zaaien we nu bloemenmengsels in', vertelt Maikel. 'Dat houdt de grond bedekt en voorkomt uitdroging. En de bloemen helpen bijen, vlinders en andere insecten. Als we meer ruimte hebben, bij jonge bomen bijvoorbeeld, zetten we vaste planten. Op sommige plekken zijn we helemaal gestopt met schoffelen en mag de natuur gewoon haar gang gaan. We maaien en snoeien daar één keer per jaar. Dat levert mooie natuurlijke groenvlakken op, die veel mensen waarderen.'

Slimmer snoeien

'Jaren geleden heb ik voorgesteld om een extra snoeironde te doen', vertelt Maikel. 'We snoeiden altijd in mei en september. Maar sommige struiken hebben tot heel laat in het seizoen bloemen. Dat is een belangrijke voedselbron voor bijen. Daarom hebben we een extra knipronde ingevoerd in januari, zodat insecten tot ver in het najaar voedsel hebben. Daarnaast snoeien we bosplantsoen niet meer in een keer af, maar in delen.'

Zo behouden we verschillende groeistadia in het groen en meer schuil- en broedplaatsen voor vogels.'

Meer ruimte voor dieren en insecten

Waar het kan, laten de mannen gesnoeid hout liggen. Dat klinkt misschien rommelig, maar het zit vol leven. 'Onder takkenbossen wonen egels, insecten en vogels,' vertelt Maikel. 'Zelfs een specht komt erop af. 'We moeten het sowieso vaker hebben over biodiversiteit' voegt Peter toe. 'De brandnetels die we hier en daar laten staan, zijn belangrijke waardplanten voor vlinders. Dood hout is weer een voedingsbron of schuilplaats voor allerlei insecten. Veel mensen vinden insecten niet leuk, maar ze houden de natuur in balans. Laat je de natuur met rust, dan heb je bijna geen plagen. De natuur regelt dat dan zelf.'

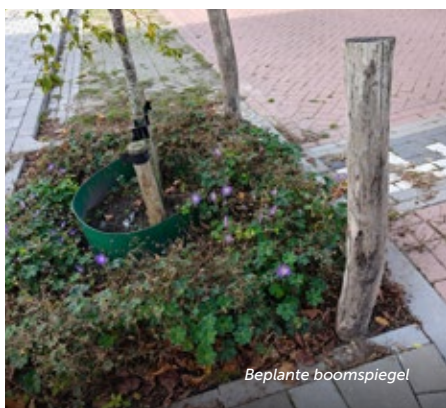
Slim met regenwater

Ook water krijgt aandacht. In Dongen legt de gemeente wadi's aan - ondiepe groene greppels waar regenwater de bodem inzakt.

'Dat ontlast het riool en houdt water vast waar het valt,' zegt Peter. 'Dat helpt bij droogte én voorkomt wateroverlast.'

Een missie die groeit

De mannen hopen dat ook inwoners deze manier van werken omarmen. 'Wij doen wat we kunnen in de openbare ruimte,' zegt Peter. 'Maar er is veel meer particulier terrein dan gemeentegrond. Als iedereen een beetje bijdraagt, maken we samen echt verschil.' Maikel: 'Je hoeft niet alles om te gooien. Begin gewoon met iets kleins. De natuur doet de rest.'

Wat kun jij zelf doen?

Ook inwoners kunnen helpen om Dongen groener te maken. Met kleine dingen bereik je al veel:

- Laat het blad in je tuin liggen. Het is gratis voeding voor de grond en beschermt planten tegen kou en droogte.
- Maak een geveltuin en zet klimplanten tegen de muur. 'Een wilde wingerd is perfect en schaad je muur niet.'
- Plant een boom(pje) in je voortuin. 'Wij kunnen niet overal bomen planten, maar inwoners hebben vaak wel ruimte. Dat helpt enorm.'
- Gebruik geen gif of kunstmest. Die doden het bodemleven. ■

Groener leven in een kleine tuin of op je balkon

Heb je een kleine tuin of een balkon? Dan lijkt het misschien alsof vergroenen weinig zin heeft. Maar het tegendeel is waar. Elke plant telt. Groen maakt je omgeving mooier en gezonder. Planten zorgen voor rust, frisse lucht en meer leven om je heen. Zelfs op een kleine plek kun je de natuur helpen. Veel planten geven nectar aan bijen en hommels of zaden aan vogels in de winter. Ook kleine planten nemen CO₂ op en maken zuurstof.

Laat jouw stukje 'buiten' dus meegroeien met een groener Dongen. Het maakt niet uit hoe klein je begint: een paar potten met bloemen, een klimplant of een smal geveltuintje. Hieronder vind je tips om direct aan de slag te gaan.

1 Plant meer groen

Haal een paar tegels weg en zet er planten voor terug. Of plaats wat potten met planten in je tuin. Dat ziet er vrolijk uit en is goed voor het klimaat. Planten nemen regenwater op en zorgen voor koelte op warme dagen. Ze trekken ook bijen, vlinders en vogels aan. Zo maak je van je tuin of balkon een fijne plek voor mens en dier.

2 Vang regenwater op

Met een kleine regenton kun je water opvangen, dat je later bij je planten kunt gieten. Je bespaart drinkwater en helpt mee wateroverlast te voorkomen bij een flinke bui. Al het water in je tuin laten? Koppel dan je regenpijp af en laat het water direct in je border lopen.

3 Kies voor inheemse planten

Planten die van nature in Nederland groeien, zijn beter bestand tegen ons klimaat. Ze hebben minder verzorging nodig en bieden voedsel aan lokale insecten. Denk aan margrietten, wilde marjolein en klaprozen.

4 Maak een mini-dierenhotel

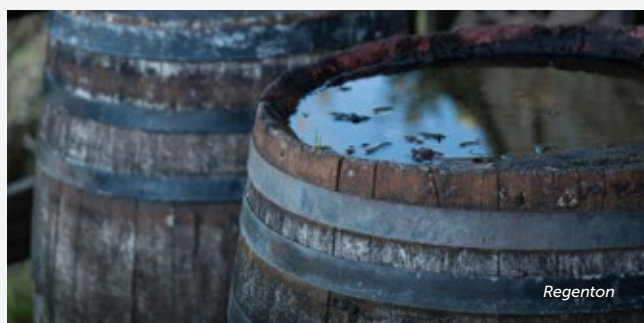
Een stapel takken, een paar stenen of een klein insectenhotel is zo gemaakt. Het biedt een veilige plek aan nuttige beestjes. Dat helpt de natuur herstellen en je brengt meer leven in je tuin.

5 Maak een geveltuintje

Het effect van een geveltuintje is verrassend groot. Planten verkoelen de omgeving - zeker als je ook klimplanten gebruikt - ze nemen regenwater op en bieden leefruimte aan insecten. Elk stukje groen zorgt ook voor een mooiere leefomgeving.

Plant meer groen

Regenton

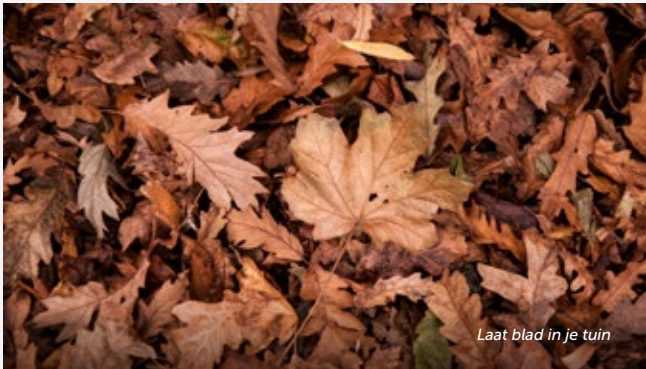
Insectenhotel

Geveltuintje

Hergebruik snoeiafval

Laat blad in je tuin

Bloeiende klimop

Afkoppelen regenpijp

Vergroen je dak

Heb je meer ruimte?

Ook in een grote tuin kun je met deze kleine maatregelen veel resultaat bereiken. Ruimte geeft ook andere mogelijkheden:

1 Hergebruik je snoeiafval

Je kunt bijna al je snoeiafval opnieuw gebruiken. Dat scheelt afval, is goed voor de bodem en bespaart geld. Van stevige takken maak je plantensteunen. Dood hout of stapels takken zijn een fijne schuilplaats voor insecten, amfibieën en nachtvinders. Laat klein snoeiafval gewoon in de tuin liggen. Het verteert vanzelf. Komt het snoeiafval van zieke planten? Gooi het dan in de groenbak of breng het naar de milieustraat.

2 Laat afgevalen bladeren in je tuin

Bladeren hoeven niet in de container. Je kunt ze goed gebruiken in de tuin. Veeg het blad van pad of gazon in je border. Het blad beschermt planten, houdt de bodem vochtig en verteert vanzelf. Kleine dieren schuilen of overwinteren graag in bladhopen.

3 Snoei klimop pas in het voorjaar.

Klimop bloeit namelijk in het najaar. Uit die bloemen ontstaan bessen die in februari en maart rijp zijn. Ze zijn een belangrijke voedselbron voor vogels in de winter. Snoei daarom je klimop pas in het voorjaar.

4 Plant een boom

Heb je genoeg ruimte? Plant dan een (inheemse) boom. Bomen geven schaduw en zorgen dus voor koelte. En ook bomen zijn goede schuilplekken voor vogels en kleine dieren. Je draagt meteen bij aan een groenere leefomgeving.

5 Maak een wadi

Met een wadi voorkom je wateroverlast bij hevige buien en draag je bij aan het versterken van de natuur. Met de juiste beplanting is een wadi ook nog eens een mooi groen element in je tuin.

Wil je aan de slag? Begin klein en geniet van het verschil dat groen maakt, voor jezelf, de natuur en voor Dongen. ■

Klimaatsubsidie

Je kunt subsidie krijgen voor deze klimaatmaatregelen:

- Vervangen van tegels door planten
- Gebruik van waterdoorlatende verharding
- Afkoppelen van je regenpijp
- Een regenton of waterreservoir
- Een groen dak

Wil je graag subsidie aanvragen? Kijk dan op duurzaamdongen.nl/klimaatsubsidies. Daar vind je informatie hoe je dat doet en wat de voorwaarden zijn. ■

In 2026 zetten we als gemeente een volgende stap naar een groenere, gezondere en fijnere leefomgeving. Samen met jou willen we onze wijken klimaatvriendelijker maken. Dat doen we door meer ruimte te geven aan natuur, tuinen groener te maken en duurzame keuzes makkelijker. Houd voor meer informatie duurzaamdongen.nl in de gaten.

Tegelwippen

Tegelwippen is een makkelijke en leuke manier om je buurt groener te maken. Door een paar tegels te vervangen door planten help je de natuur, zorg je voor meer koelte in de zomer en maak je je straat mooier.

Tuincoaches

Vanaf maart staan vier tuincoaches voor je klaar die je uit kunt nodigen voor een gratis adviesgesprek bij je thuis. Een tuincoach helpt je om je tuin klaar te maken voor het veranderende klimaat. Denk aan meer schaduw, planten die tegen droogte kunnen en plekken waar regenwater goed weg kan zakken. Je krijgt duidelijke tips die je meteen toe kan passen.

Natuur in de Wijk

De gemeente wil samen met inwoners wijken vergroenen en aantrekkelijk maken voor verschillende diersoorten die in de stad leven. Dit doen we bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten, het zaaien van bloemenmengsels of het planten van bomen en struiken. ■